

عنوان مقاله:

متناقض نما در غزلیات حافظ

محل انتشار:

فصلنامه ادبیات عرفانی و اسطوره شناختی، دوره 3، شماره 7 (سال: 1386)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسنده:

فرشید وزیله - مربی دانشگاه آزاد اسلامی واحد صحنه

خلاصه مقاله:

یکی از برجسته ترین ویژگی های ادبی شعر حافظ ایهام است که شاعر به وسیله آن توانسته کلام خود را از جذبه ای خاص برخوردار و رندانه ظرایف و طرایف را از هر مضمونی بیان کند و در عین حال خواننده را در گزینش بی نهایتی از معنا رها سازد. بنابراین توجه بیشتر مشتاقان شعر حافظ به بررسی این شگرد و سایر ترفندهای ادبی مرسوم در بلاغت عصر او معطوف شده است. شعر حافظ دارای جذبه هایی پنهانی است که او هنرمندانه آنها را در شعر خود تعبیه کرده است. یکی از این جذبه ها که در شعر وی بسامدی بالا دارد، متناقض نما (پارادوکس) است که حاصل جست و جو در هزار توی ظرفیت های ناپیدای زبان و تلاش برای جبران کاستی لفظ در برابر والایی معناست. در این گفتار برآنیم ضمن تعریف متناقض نما و رابطه آن با تضاد، آشنایی زدایی و خلاف انتظار و بیان ارزش ادبی متناقض نما، به بررسی انواع آن، بسترهای بیان متناقض نما و ساختمان آن در غزلیات حافظ با ذکر شواهدی از دویست و پنجاه غزل آغازین دیوان حافظ بپردازیم.

کلمات کلیدی:

غزل، متناقض نمایی (پارادوکس)، خلاف انتظار، تضاد، آشنایی زدایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/852974>

